

Høringsuttalelse til Veivalg for framtidig kirkeordning

Fra: Ålgård menighetsråd, Rettedalen 1, 4330 Ålgård

Kapittel 3

Forholdet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå

Spørsmål 1

- Den Norske Kirke er i dag styrt av et konglomerat av råd, utvalg og embedsmenn/tjenestemenn. Denne styringsstrukturen virker lite effektiv og bør forenkles.
- Soknet bør videreføres som hovedenhet. Grunnleggende spørsmål bør gjelde nasjonalt, men hver menighet må kunne ha fleksibilitet innenfor visse rammer, f.eks kan forskjellene være store mellom by og bygd. Lokal innflytelse styrker eierskap og engasjement. Men det er ikke ønskelig at lokale menigheter blir så selvstyrte at de blir "frimenigheter".
- Nasjonalt rammeverk må sikre en kirke som er til stede over hele landet.
- Regionalt nivå (bispedømme) kan minskes, prostinivå styrkes. Indirekte demokrati med representasjon fra menighetsråd til prostiråd.

Kapittel 4

Økonomiske rammebetingelser

Spørsmål 2

- Fortsatt finansiering av Den norske kirke over kommunale og statlige budsjetter er det beste til å sikre en bred folkekirke forutsatt at rammene styrkes. Det blir ikke plass for menighetsutvikling med "vedlikehold" som behovsdefinisjon. Norge trenger mer enn en "seremonikirke".
- Det må tilrettelegges for lokal giverbasert drift i tillegg til offentlig hovedfinansiering.

Spørsmål 3

- Livssynsavgift over skatteseddelen med tillegg av frivillige gaver lokalt og sentralt. Det krever mye byråkrati hvis kirken selv skal kreve inn medlemsavgift. Ordningen med skattefrie gaver bør videreføres.
- Det er uforenlig med misjonsbefalingen og kirkens grunnlag at de som ikke betaler f.eks skal nektes sørgeamtale med prest eller begravelse i kirken eller at marginaliserte grupper skal måtte være medlem for å få tilgang til kirkens diakonale arbeid.

- Frivillige gaver fra ressurssterke sokn bør være med på å finansiere arbeid i sårbare sokn.

Spørsmål 4

- Omfordeling av ressurser i forhold til dagens befolkningsmønster. En del kirker må tas ut av kirkelig bruk pga endret bosetningsmønster. Verneverdige kirker på steder der det ikke er befolkningsgrunnlag for menighetsarbeid må være Statens ansvar som kulturminner.
- Det kan være nødvendig å slå sammen flere sokn der det er grisgrendt. Samarbeid mellom sokn (som ved "interkommunalt samarbeid") kan også gi bedre ressursutnyttelse, f.eks når det gjelder andre stillinger enn sokneprest.
- Færre byråkrater nasjonalt, fjerne ressurskrevende topptunge organ, komiteer og utvalg
- Godkjenningsprosedyrer for kirkerom eller bruk av leke personer til kirkelige handlinger kan gjøres av menighetsråd.

Kapittel 5

Den lokale kirkes organisasjon og ledelse

Spørsmål 5

- En kirke, ett sokn, ett menighetsråd der det er befolkningsgrunnlag for det.
- I grisgrendte strøk må soknene bli større, inndeling etter befolkning mer enn avstander, men hovedsakelig geografiske soknegrenser.
- Plass for profilmenigheter i tillegg til geografiske sokn der det er lokale behov og ressurser.

Spørsmål 6

- Videreføre to organer for soknet: menighetsråd og prostiråd.
- Menighetsråd bør være ansvarlig for menighetens virksomhet. Det bør ikke legges ansvar for kirkebygg og arbeidsgiveransvar til menighetsrådet, da det krever fagkompetanse og betydelig større arbeidsinnsats og dermed vil vanskeliggjøre å få kandidater til menighetsrådsvalg.

Spørsmål 7

- Fellesorgan bør ligge på prostinivå.
- Fellesråd bør avvikles. I små kommuner med bare ett eller to sokn bør disse funksjonene legges til prostinivå. I byer /større kommuner med mange sokn kan kommunen utgjøre et prosti slik at prostiråd erstatter dagens Fellesråd.

Spørsmål 8

- Menighetsrådene fortsetter som i dag. Fellesrådet legges ned og ansvaret overføres til et prostiråd. Ingen endringer i arbeidsfordelingen.

Spørsmål 9

- Virksomheten bør drives av ansatte og frivillige, og menighetsrådene må være det styrende organet for arbeidet.

Spørsmål 10

- Alle ansatte i et sokn bør ha samme ledelse. Daglig leder kan være presten eller en annen etter hva som er hensiktsmessig lokalt. Aktivitetsnivå, antall ansatte og soknestørrelse er viktige faktorer. Den lokale prests nådegaver og personlige egnethet som leder bør også tillegges vekt.

Kapittel 6

Biskop og bispedømme

Spørsmål 11

- Biskopen bør fortsatt være åndelig veileder og tilsynsmann for alle vigslede arbeidere i bispedømmet. Tilsynsfunksjonen må tydeliggjøres, men arbeidsgiveransvaret for prestene bør ligge på prostinivå.
- Biskopen bør også ha tilsyn med soknene. Dersom den norske kirke blir mindre sentraldirigert blir biskopens rolle som overordnet tilsyn viktigere for at Den norske kirke forblir gjenkjennelig fra sokn til sokn.

Spørsmål 12

- Biskopen bør ha myndighet til å iverksette omplassering eller avskjedssak mot prester og andre vigslede medarbeidere som ikke fungerer i jobben etter adekvate advarsler og veiledning. Denne myndigheten kan beholdes selv om arbeidsgiveransvaret flyttes. (En parallell kan være helsetilsynet som kan frata «lisens» uavhengig av arbeidsgiver.)
- Biskopen bør bistå med konflikthåndtering i soknene, evt. kunne stille krav om ekstern bistand.
- Biskopen bør ikke ha myndighet til å overprøve den enkelte prests samvittighet i teologiske eller etiske spørsmål.

Spørsmål 13

- Prostirådene i det aktuelle bispedømme kan nedsette en nominasjonskomite som forespør og innstiller bispe kandidater. Alle kirkelige organer bør kunne anbefale kandidater. Nominasjonskomiteen avgir innstilling til Kirkerådet som utnevner etter høringsrunde i bispemøtet og andre relevante instanser.

- Stilling som biskop kan med fordel gis på åremål, f.eks 5 år med mulighet for ett gjenvalg.

Spørsmål 14

- Bispedømmerådet bør avvikles. Oppgavene fordeles til prostiråd og Kirkerådet.

Kapittel 7:

Arbeidsgiveransvar i kirkeordningen

Spørsmål 16+17

- Alle ansatte bør ha samme arbeidsgiver.

Spørsmål 18

- Samme styringsmodell passer ikke nødvendigvis alle steder. Det bør åpnes for lokal variasjon.

Spørsmål 19

- Særpreget til prestetjenesten bygger på gammel kirkelig tradisjon og bør fortsette. Presten er underlagt biskopens tilsyn. Tilsynsfunksjonen bør styrkes og kan sikres selv om arbeidsgiveransvaret flyttes. Det krever imidlertid gode samarbeidsrutiner mellom arbeidsgiverinstans og prost/biskop.

Kapittel 8

Organisering av sentralkirkelige organer

Spørsmål 20

- Generalforsamlingsfunksjon. Saker som berører kirkens bekjennelsesgrunnlag og grunnleggende ordninger bør kreve 2/3 flertall, evt. forberedes i ett kirkemøte og vedtas etter neste valg (som grunnlovsendringer)

Spørsmål 21

- Antall delegater bør reduseres. Medlemsgrunnlag bør legges til grunn for beregning av antall delegater.
- Indirekte valg. Prostiråd velger delegater.
- Biskopene bør delta i Kirkemøtet

Spørsmål 22+23

- Kirkerådet v. preses bør ha arbeidsgiveransvar og tilsyn for biskopene og kunne gripe inn ved tjenesteforsømmelse, men hver enkelt biskop må ha rett til å utøve sin tjeneste etter egen samvittighet og overbevisning såfremt den ikke strider mot kirkens bekjennelse.

Spørsmål 24

- Det må være et mål å redusere byråkrati og samle mest mulig ressurser til menighetsarbeid lokalt.
- Tydelig skille mellom valgt råd og sekretariatsfunksjon kan være klargjørende. Det er rådet som har beslutningsmyndighet.

Spørsmål 25

- Lærenemnda bør legges ned. Oppgavene kan overføres til bispemøtet. De kan nedsette utredningsutvalg av egnede fagfolk ved behov.

Spørsmål 26

- ingen mening

Spørsmål 27

- Ungdommens kirkemøte bør videreføres. Det er viktig å sikre ungdomsdemokrati på alle nivå i kirken.

Ålgård 11.mai 2015

Oddbjørn Stangeland
Saksbehandler/ sokneprest